

זהירות

החשיפה לאבק מזיק

(צורן דו - חמצני גבישי / סיליקה גבישית)

מסוכנת!

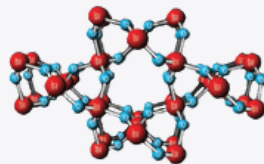
אבק מזיק נפוץ בעבודות בנייה ועיבוד אבן

הגדרות

על פי תקנות הבטיחות בעבודה

(גהות תעסוקתית ובריאות הציבור והעובדים באבק מזיק), התשמ"ד 1984 - :

- **"אבק"** - חלקיקים או סיבים מינרליים מוצקים של חומר, הפורחים או מרחפים באוויר והעשויים לחדור למערכת הנשימה בתהליך השאיפה, והנוצרים בתהליך טבעי, בעיבוד, בטיפול, בטלטול בשימוש או בכל פעולה אחרת בחומר.
- **"אבק מזיק"** מוגדר כאבק שעלול לגרום למחלות ריאה, הידועות בשם פנוימוקוניוזיס או לנזק בריאותי אחר שמקורו בחומר.
- מוכרים כמה חומרים הנחשבים כיצרי אבק מזיק בהם אסבסט לכל סוגיו, טלק וצורן דו-חמצני גבישי SiO_2 .
- **"צורן דו-חמצני גבישי"** - מינרל טבעי, לרבות, קוורץ, קריסטובליט, טרידימיט, אבק טריפולי, אדמה דיאטומית וכן, כל תערובת המכילה אחד או יותר מהם, ולרבות פחם, אפר פחם ובזלת.
- **"עובד חשוף לאבק מזיק"** - אדם החשוף עקב עבודתו החלקית או המלאה 200 שעות בשנה לפחות לאבק מזיק באוויר ברמה העולה על מחצית החשיפה המשוקלת המרבית המותרת, ולאסבסט וסיבי אסבסט על 0.1 סיב/סמ"ק.
- **"עבודה בחשיפה לאבק מזיק"** - ייצור, עיבוד, טיפול, ניסור, אחסון, הרכבה, ציפוי, פירוק, ליטוש, חידוש, טלטול, הובלה, שינוע, ניקוי, חריטה, מילוי, הרקה, העמסה, פריקה או שימוש בחומר, הגורמים להיווצרות אבק מזיק שמקורו בחומר, לרבות עבודת בנייה באסבסט.

הסכנה:

חשיפה ל"סיליקה גבישית חופשית"

- סיליקה (צורן דו-חמצני גבישי) היא מינרל טבעי, המרכיב העיקרי של החול (99%).
- הצורן בצורת קווארץ מצוי בריכוזים שונים בחומרי בנייה כמו לבנים, בלוקים, אריחים, לוחות שיש ועוד.
- כאשר מנסרים, חותכים או מלטשים חומרים ומוצרים המכילים צורן, משתחררים לאוויר הסביבה חלקיקים זעירים מאוד של אבק זה. בנשימה הם נקלטים בריאות ושוקעים בהן.
- הריאות אינן מסוגלות לסלק אותם לחלוטין, ולאט-לאט הם מצטברים בדרכי הנשימה.
- חלקיקי הצורן הזעירים שהצטברו בריאות עלולים לגרום לצלקות פנימיות ולהתפתחות מחלת הסיליקוזיס.
- המחלה מתפתחת לאט ובדרך כלל היא מופיעה לאחר 10 שנים ויותר אצל אנשים שהיו חשופים לסיליקה.
- סיליקה שנפוצה בענף הבנייה עלולה לגרום למחלה כרונית קשה ולירידה בתפקודי הריאות, קרי לקשיי נשימה ואף למוות.
- קיים קשר ישיר בין משך החשיפה וריכוז אבק הסיליקה באוויר לבין התפתחות המחלה. מי שנחשף יום-יום לריכוזים גדולים של אבק מזיק עלול לחלות בסיליקוזיס. אבק הצורן הוא אחד החומרים המסרטנים הוודאיים לבני אדם.
- אי אפשר לרפא את מחלת הסיליקוזיס, אבל ניתן למנוע את התפתחותה.

זהירות

החשיפה לאבק מזיק

(צורן דו - חמצני גבישי / סיליקה גבישית)

מסוכנת!

עבודות שבהן העובד עלול להיחשף לאבק סיליקה

- התזת חול.
- עבודות חפירה בקרקע המכילה צורן דו-חמצני גבישי (דיונת חול, מחצבות חול, חול ים).
- הפעלת כלי עבודה בסלעים, באבנים, בבטון, בבלוקים, בלבנים, במרצפות ובלוחות שיש ואבן, המכילים צורן, בתהליכי ניסור, חיתוך, ליטוש, שיוף והפעלת מסורים ומלטשות.
- שבירה והריסה של בניינים.
- ריסוק וחציבת אבן (הפעלת פטיש אוויר, איזמלים וכו').

אמצעים להקטנת החשיפה

- יש להשתמש בשיטות עבודה ובכלי עבודה המפחיתים את כמויות האבק המשתחררות לאוויר, למשל עבודה בשיטה רטובה, והתקנת מערכות אוורור מקומיות.
- יש להדריך את העובדים, לפחות אחת לשנה, לגבי סיכונים הבריאות הקיימים בחשיפה לסיליקה.
- יש לבצע בדיקות רפואיות-תעסוקתיות לעובדים החשופים לסיליקה בהתאם לגיל ולמספר שנות עבודתם בתחום זה.
- במצבים שבהם העובד עלול להיות חשוף לריכוזים חריגים של אבק מזיק, המעסיק יספק גם מסכה להגנת הנשימה, המצוידת במסנן מתאים, המונע חדירת אבק מזיק לדרכי הנשימה, או מסכה המחוברת לאספקת אוויר.
- יש להשתמש בציוד מגן אישי לרבות בגדי מגן, כפפות מגן, משקפי מגן, נעלי מגן. הציוד יהיה תקין ותקני.
- העובד מחויב להשתמש בציוד המגן. במקרה של תקלה או בלאי יש להחליפו מידית בציוד תקין.
- יש לבצע בדיקות סביבתיות-תעסוקתיות ניטורים כאשר קיימת חשיפה או חשש לחשיפה לאבק מזיק, ולעמוד בתקני החשיפה לאבק הסיליקה הקבועים בתקנות.
- אין לנקות את בגדי העבודה ואת סביבת העבודה באמצעות אוויר דחוס.
- אסור לאכול, לשתות או לעשן בעמדת העבודה.
- לפני הפסקת אוכל ושתיה יש לרחוץ היטב פנים וידיים.
- המעסיק צריך לספק לעובדים בחומר מקלחות עם מים חמים, סבון ומגבת אישית.
- יש לכבס את בגדי העבודה באופן מרוכז ונפרד משאר הבגדים.

